

ΔΗΜΟΣ ΚΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔ/ΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΚΩ

ΕΡΓΟ: ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ 5ο ΣΑ»
(Α.Μ. 04 / 2022).

Χρηματοδότηση : «ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ»

Προϋπολογισμός : 585.000,00 Ευρώ
(με Φ.Π.Α 17%)

(CPV: 45233222-1)

(Κατασκευαστικές εργασίες για έργα οδοστρωσίας &
ασφαλτόστρωσης)

ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	σελίδα	
ΆΡΘΡΟ 1 ^ο :	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ	4
ΆΡΘΡΟ 2 ^ο :	ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	4
ΆΡΘΡΟ 3 ^ο :	ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΝΕΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	5
ΆΡΘΡΟ 4 ^ο :	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΥΛΙΚΩΝ, ΕΤΟΙΜΩΝ Ή ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	5
ΆΡΘΡΟ 5 ^ο :	ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΥΛΙΚΩΝ - ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ	6
ΆΡΘΡΟ 6 ^ο :	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	6
ΆΡΘΡΟ 7 ^ο :	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	7
ΆΡΘΡΟ 8 ^ο :	ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗΣ – ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ	7
ΆΡΘΡΟ 9 ^ο :	ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ	8
ΆΡΘΡΟ 10 ^ο :	ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	8
ΆΡΘΡΟ 11 ^ο :	ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	8
ΆΡΘΡΟ 12 ^ο :	ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	9
ΆΡΘΡΟ 13 ^ο :	ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΡΓΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΕΝΤΟΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ	10
ΆΡΘΡΟ 14 ^ο :	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ - ΛΗΨΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ	10
ΆΡΘΡΟ 15 ^ο :	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	10
ΆΡΘΡΟ 16 ^ο :	ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	11
ΆΡΘΡΟ 17 ^ο :	ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΚΑΙ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	12
ΆΡΘΡΟ 18 ^ο :	ΔΡΟΜΟΙ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗΣ - ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	12
ΆΡΘΡΟ 19 ^ο :	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Ή ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ	13
ΆΡΘΡΟ 20 ^ο :	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	13

ΑΡΘΡΟ 21 ^ο :	ΧΡΟΝΟΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	14
ΑΡΘΡΟ 22 ^ο :	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ – ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	14
ΑΡΘΡΟ 23 ^ο :	ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	14
ΑΡΘΡΟ 24 ^ο :	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΑΦΑΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	14
ΑΡΘΡΟ 25 ^ο :	ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	14
ΑΡΘΡΟ 26 ^ο :	ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ - ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	14
ΑΡΘΡΟ 27 ^ο :	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΠΛΗΡΩΜΕΣ	15
ΑΡΘΡΟ 28 ^ο :	ΓΝΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	15
ΑΡΘΡΟ 29 ^ο :	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ - ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	15
ΑΡΘΡΟ 30 ^ο :	ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ - ΖΗΜΙΕΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΕ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	16
ΑΡΘΡΟ 31 ^ο :	ΒΛΑΒΕΣ ΚΑΙ ΦΘΟΡΕΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑ	16
ΑΡΘΡΟ 32 ^ο :	ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ	17
ΑΡΘΡΟ 33 ^ο :	ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ	17
ΑΡΘΡΟ 34 ^ο :	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	17
ΑΡΘΡΟ 35 ^ο :	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟΥ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	18
ΑΡΘΡΟ 36 ^ο :	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	18
ΑΡΘΡΟ 37 ^ο :	ΕΛΕΓΧΟΙ	18
ΑΡΘΡΟ 38 ^ο :	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ	18

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1^ο : ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ

Η παρούσα μελέτη συντάχθηκε προκειμένου να συντηρηθεί τμήμα του οδικού δικτύου που συνδέει την πόλη της Κω με τον 5ο Σταθμό Αναφοράς (ΣΑ) της Πολεμικής Αεροπορίας (περιοχή Σύμπετρο), με κύριο στόχο να βελτιωθεί το επίπεδο της οδικής ασφάλειας

Οι παρεμβάσεις που προβλέπονται με την παρούσα μελέτη, λαμβάνουν χώρα σε συνολικό μήκος 3.000μ, όπου εντοπίζονται τα σημαντικότερα προβλήματα και παρατίθενται συνοπτικά παρακάτω:

1. Τοπική διαπλάτυνση της οδού σε σημεία όπου παρατηρείται στένωση του οδοστρώματος (όπου αυτό είναι εφικτό).
2. Κατασκευή αβαθούς τριγωνικής τάφρου απορροής των ομβρίων (πλάτους 80εκ) σε όλο το μήκος παρέμβασης, από ελαφρά οπλισμένο σκυρόδεμα κατηγορίας C16/20.
3. Τοπικές παρεμβάσεις όπου απαιτείται, για την αποκατάσταση των διαβρώσεων κατάντη των μικρών τεχνικών της οδού.
4. Διάστρωση τυπικής ασφαλτικής στρώσης πάχους 5εκ. αφού δοθούν οι κατάλληλες κλίσεις με διάστρωση ισοπεδωτικής ασφαλτικής στρώσης.
5. Τοποθέτηση συστημάτων αναχαίτισης οχημάτων (ΣΑΟ) - μονόπλευρα χαλύβδινα στηθαία ασφαλείας σε συνολικό μήκος 1.300μ.
6. Τοποθέτηση πινακίδων αναγγελίας κινδύνου
7. Τοποθέτηση πλαστικών οριοδεικτών και διαγράμμιση της οδού.

- 1.1 Ο προϋπολογισμός του Έργου, σύμφωνα με την εγκεκριμένη Μελέτη ανέρχεται στις **πεντακόσιες ογδόντα πέντε χιλιάδες ευρώ (585.000,00 Ευρώ)** συμπεριλαμβανομένων του Γ.Ε. & Ο.Ε. (18%) των αποβλέπτων (15%), των αναθεωρήσεων, των απολογιστικών (διαχείριση στερεών αποβλήτων) και του ΦΠΑ 17%.
- 1.2 Όπου παρακάτω αναφέρεται “Εργοδότης” νοείται ο Δήμος Κω.
- 1.3 Όπου παρακάτω αναφέρεται “Υπηρεσία” νοείται η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Κω.
- 1.4 **Ισχύουσες διατάξεις :** Ισχύουν οι διατάξεις του Ν.4412/2016 και ο πρόσφατος Ν. 4782/21 (ΦΕΚ-36/Α'/9-3-2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία».

Σημείωση: Εφόσον μετά την υπογραφή της σύμβασης επέρχονται αλλαγές στη διαδικασία εκτέλεσης του έργου, λόγω της ισχύος του Ν. 4782/21 (ΦΕΚ-36/Α'/9-3-2021), εξυπακούεται ότι υπερισχύουν οι προβλέψεις του νόμου αυτού έναντι των αναφερομένων στην παρούσα Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 2^ο : ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

- 2.1 Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία της εργολαβίας, σύμφωνα με τα οποία θα γίνει η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, είναι όσα αναφέρονται στην Πρόσκληση, όπου καθορίζεται η σειρά ισχύος αυτών, σε περίπτωση τυχόν ασυμφωνίας μεταξύ τους.
- 2.2. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ολική ή μερική εφαρμογή σχεδίου, το οποίο, κατά την κρίση του, είναι σε ασυμφωνία με άλλα σχέδια ή με το τιμολόγιο και την τεχνική περιγραφή, να ζητήσει, εγγράφως, από τη διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, οδηγίες. Σε αντίθετη περίπτωση είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει την επί του θέματος απόφαση της Υπηρεσίας σε οποιονδήποτε χρόνο και με οποιονδήποτε τρόπο του υποδειχθεί και με δικά του μέσα και δαπάνες.
- 2.3. Τα σχέδια, η τεχνική περιγραφή, οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και οποιαδήποτε στοιχεία και οδηγίες για την εκτέλεση των εργασιών δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο από την υποχρέωση να

λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη σωστή εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων ειδικών κατασκευών που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία του έργου.

Διευκρινίζεται, επιπλέον, ότι, έστω και αν κάτι δεν ορίζεται από τα σχέδια λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας, είτε από τις οδηγίες του αρμοδίου οργάνου του Εργοδότη, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου οφείλει να είναι άρτιο, τόσο ως προς την κατασκευή και τέλεια εμφάνισή του, όσο και ως προς την έντεχνη σύνδεσή του με τα υπόλοιπα τμήματα του έργου.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση, οτιδήποτε μη έντεχνο θα αποκαθίσταται με πλήρη εξ αρχής ανακατασκευή, μη αποδεκτής της μείωσης τιμής τιμολογίου ή άλλης ρυθμίσεως.

- 2.4. Ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές, θα ισχύουν οι διατάξεις των προτύπων προδιαγραφών και κανονισμών που εφαρμόζονται στην Ελλάδα (όπως αναφέρονται και στο άρθρο 5.3 της Αναλυτικής Διακήρυξης του έργου). Επίσης θα ισχύσουν οι αναφερόμενες στην μελέτη (Τιμολόγιο, Τεχνική Περιγραφή, Προδιαγραφές) προδιαγραφές εκτέλεσης των επιμέρους εργασιών. Εάν τυχόν στις προδιαγραφές αυτές υπάρχουν διατάξεις, περιορισμοί ή και αριθμητικά όρια, που έρχονται σε αντίθεση ή αντίφαση μεταξύ τους, τότε θα ισχύσουν οι όροι και οι διατάξεις του Τιμολογίου και της Τεχνικής Περιγραφής.
- 2.5. Για την κατασκευή του έργου, τις δοκιμές των μηχανημάτων, τους ελέγχους ποιότητας και αντοχής των υλικών θα ισχύσουν οι επίσημοι Ελληνικοί Κανονισμοί . Όπου δεν υπάρχουν ή είναι ελλιπείς θα συμπληρώνονται από τους Γερμανικούς Κανονισμούς DIN, VDE, DVI κ.λ.π. ή τους Κανονισμούς της χώρας προέλευσης .

Άρθρο 3^ο : ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΝΕΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ο Εργοδότης δικαιούται, όποτε κρίνει απαραίτητο λόγω τοπικών συνθηκών ή άλλων αναγκών, να τροποποιεί τα εγκεκριμένα σχέδια ή να τα ακυρώνει και να εκδίδει νέα. Έχει επίσης το δικαίωμα να τροποποιεί ή και να καταργεί στοιχεία του σχεδιασμού των μελετών είτε για την αισθητική και λειτουργική βελτίωση, είτε για την αντιμετώπιση μη γνωστών στο στάδιο αυτό (των Μελετών) κατασκευαστικών προβλημάτων, που συναρτώνται ιδίως με τα δίκτυα υποδομής και με τα πιθανά αρχαιολογικά ευρήματα (τηρουμένων απαραίτητως των αναφερομένων σχετικά στο άρθρο 11.4 της Αναλυτικής Διακήρυξης του έργου).

Άρθρο 4^ο : ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΥΛΙΚΩΝ, ΕΤΟΙΜΩΝ Ή ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- 4.1. Ο Ανάδοχος οφείλει να προβεί έγκαιρα στην εξασφάλιση κατάλληλων, σε ποιότητα, και επαρκών, σε ποσότητα, υλικών, νερού και ηλεκτρικού ρεύματος για τις ανάγκες εκτέλεσης του Έργου. Όλα τα υλικά κ.λ.π. που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι της καλύτερης ποιότητας της αγοράς, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα.
- 4.2. «Όλα τα υλικά για την εκτέλεση των έργων θα είναι άριστης ποιότητας, απολύτως σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των Υπουργείων Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της απολύτου εγκρίσεως του αρμοδίου οργάνου της επίβλεψης ως προς την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση, την ανταπόκριση στις προδιαγραφές κ.λ.π. Τυχόν αναφορά σε συγκεκριμένες ονομασίες προϊόντος νοείται (έστω και αν εκ παραδρομής δεν αναφέρεται) ότι αφορά σε όλα τα «ισοδύναμα» προϊόντα αυτού».
- 4.3. Σε περίπτωση, που ο Εργοδότης παραδώσει στον εργολάβο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση των έργων, ο Ανάδοχος δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών, έστω και αν δι' αυτών των υλικών εκτελεσθούν έργα απολογιστικά. Ο Ανάδοχος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σ' αυτόν από τον Εργοδότη, εφόσον το αναφέρει έγκαιρα και εγγράφως.

- 4.4. Τα παραπάνω υλικά παραδίδονται από τον Εργοδότη στον Ανάδοχο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από τον Ανάδοχο, αυτός φέρει ακέραια την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημιά ή απώλεια, που τυχόν θα συμβεί στα υλικά αυτά.
- 4.5. Πριν από κάθε παραγγελία υλικών, εν γένει, τα υλικά αυτά θα εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα του Εργοδότη, ως εξής:
- Αν πρόκειται για υλικό σειράς βιομηχανικής παραγωγής, θα προσκομίζονται ενημερωτικά φυλλάδια και προδιαγραφές του εργοστασίου παραγωγής, καθώς και δείγματα.
  - Αν πρόκειται για υλικό πρωτότυπο που πρόκειται να παραχθεί ειδικά για το εν λόγω έργο, θα προσκομίζονται δείγματα, σχέδια ή μοντέλα. Τα παραπάνω δείγματα κ.λ.π. που θα εγκρίνονται από τον Εργοδότη, θα φυλάσσονται από τον Ανάδοχο μέχρι την παραλαβή του Έργου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του.
- 4.6. Ο Εργοδότης έχει το δικαίωμα να απορρίψει κατά την κρίση του, κάθε υλικό που δεν θα είναι σύμφωνα με τα δείγματα ή τις προδιαγραφές ως ανωτέρω.
- 4.7. Ο Ανάδοχος υποχρεούται πριν από την παραγγελία των υλικών, μηχανημάτων, συσκευών κ.λ.π. να υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία πλήρη κατάλογο των προς παραγγελία υλικών για έγκριση, γνωστοποιώντας συγχρόνως και την ημερομηνία παραγγελίας των ανωτέρω υλικών.
- 4.8. Σχετικά με τα υλικά και τα δείγματα των εργασιών που έγκαιρα, δηλαδή πολύ πριν την εκτέλεσή τους, θα κατασκευάσει ο εργολάβος με δικές του δαπάνες ισχύουν απαραίτητως και τα ακόλουθα:
- 4.8.1. Οι εγκρίσεις των υλικών θα γίνονται από τα αρμόδια όργανα του Εργοδότη, ύστερα από την προσκόμιση από τον Ανάδοχο πιστοποιητικών από κατάλληλα και αρμόδια εργαστήρια για όλες τις εργαστηριακές δοκιμές που θα κριθούν αναγκαίες
- 4.8.2. Όσον αφορά στα δείγματα των εργασιών, ο εργολάβος αναλαμβάνει την υποχρέωση να κατασκευάσει έγκαιρα όποιο δείγμα εργασίας του ζητηθεί από τα αρμόδια όργανα του Εργοδότη, προκειμένου να οριστικοποιηθεί η επιθυμητή μορφολογία και ποιότητα. Καμία χρονική δικαιολογία δεν δικαιούται να επικαλεσθεί ο Ανάδοχος για να μην κατασκευάσει δείγματα.
- 4.8.3. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίσει άνετη και ελεύθερη είσοδο και δυνατότητα παρακολούθησης και ελέγχου στα αρμόδια όργανα του Εργοδότη στα εργοστάσια ή εργοτάξια παραγωγής υλικών και δειγμάτων.

Άρθρο 5° : ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΥΛΙΚΩΝ - ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

- 5.1. Εάν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων και μέχρι την οριστική παραλαβή τους παρουσιαστούν ελλείψεις ή ελαττώματα της κατασκευής, που δεν αποκαθίστανται απ' τον Ανάδοχο, κοινοποιείται σ' αυτόν ειδική διαταγή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία προσδιορίζει τα ελαττώματα και τάσσει εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους.
- 5.2. Ο Ανάδοχος, υποχρεούται στη συμπλήρωση ή επανόρθωση, στο χρόνο που θα ορίσει η Διευθύνουσα Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του "άνευ ετέρου" και με την τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής. Οι ίδιες διαδικασίες εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, και για την περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων, όσο διάστημα τον βαρύνει η συντήρηση αυτή.

Άρθρο 6° : ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

- 6.1. Ο Ανάδοχος οφείλει, εφ' όσον του ζητηθεί, να διαθέσει με μέριμνα και δαπάνες του, τα κατάλληλα όργανα, συσκευές και προσωπικό, προς εκτέλεση δειγματοληψιών και δοκιμών ελέγχου.
- 6.2. Τα αποτελέσματα των δοκιμών θα υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός δύο ημερών από του πέρατος του εργαστηριακού ελέγχου, οσάκις απαιτείται χρονικό διάστημα για τον έλεγχο, άλλως δεν θα λαμβάνονται υπ' όψη. Οι πάσης φύσεως δοκιμές και τα ακριβή στοιχεία των

θέσεων και του είδους των δοκιμών, καταγράφονται σε ιδιαίτερο πίνακα που συνοδεύει τις πιστοποιήσεις και τις τμηματικές προσωρινές επιμετρήσεις και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος τους.

6.3. Ανεξάρτητα από τις εργαστηριακές εξετάσεις και δοκιμές που θα γίνουν από τον Ανάδοχο, η Υπηρεσία μπορεί να προβαίνει σε λήψη δειγμάτων και σε εργαστηριακή εξέτασή τους για ενδεδειγμένο ποιοτικό έλεγχο των εκτελουμένων εργασιών.

6.4. Κανένας έλεγχος ή δοκιμασία, που θα αφορά σε υλικό ή εργασία, δεν θα παρέχει στον Ανάδοχο το δικαίωμα να προβάλει αξίωση παράτασης προθεσμίας, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα θα χρειασθεί για την εκτέλεση της διαπίστωσης αν ένα υλικό ή εργασία είναι δόκιμα ή όχι.

6.5. Ο Ανάδοχος οφείλει να εκτελεί με μέριμνα και με δαπάνες του, δειγματοληψίες και δοκιμές ελέγχου σε αναγνωρισμένο/α εργαστήριο/α.

Ενδεικτικά, εφόσον απαιτείται και όχι περιοριστικά θα εκτελούνται :

- Δειγματοληψία εδαφών, αδρανών υλικών και λιθίνων υλικών.
- Έλεγχοι αντοχής σκυροδέματος με λήψη δοκιμίων επιτόπου του Έργου και εκτέλεση Εργαστηριακών δοκιμών σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κ.Τ.Σ.
- Επί τόπου έλεγχος συμπυκνώσεως επιχωμάτων κάθε είδους.

Τα ανωτέρω εργαστήρια πρέπει να είναι εφοδιασμένα με όλον τον αναγκαίο εξοπλισμό και με τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως, και ιδιαίτερα στην περίοδο αιχμής των εργασιών, στις τεχνικές απαιτήσεις που απορρέουν από τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και από τους λοιπούς συμβατικούς όρους.

6.6. Ο ελάχιστος αριθμός εκτελεστέων δοκιμών καθορίζεται σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τους Κανονισμούς που ισχύουν κατά την ημερομηνία Δημοπράτησης του Έργου.

6.7. Οι μελέτες σύνθεσης των σκυροδεμάτων θα γίνουν υποχρεωτικά από τον Ανάδοχο, θα βαρύνουν τα γενικά του έξοδα και θα επαναλαμβάνονται κάθε φορά που αλλάζουν είτε οι συνθήκες παρασκευής (αδρανή, τσιμέντο, αναμικτήρες, πρόσθετα) είτε οι απαιτήσεις του ξυλοτύπου, του οπλισμού, της στεγανότητας των αγωγών κ.λ.π. Θα τηρηθεί ο ισχύων κατά την εκτέλεση του έργου "Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος", συμπληρούμενος ανάλογα με τις επί τόπου συνθήκες του Έργου από τις Προδιαγραφές της μελέτης και τις εντολές της επίβλεψης.

Άρθρο 7^ο : ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

7.1 Ο Ανάδοχος οφείλει σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν.4412/2016 να υποβάλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία "Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής του Έργου".

7.2 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία αποφαινεται πάνω στο χρονοδιάγραμμα που υποβάλλεται από τον Ανάδοχο, και μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις του ως προς τη σειρά και τη διάρκεια των εργασιών και τη χρονική κλιμάκωση των πιστώσεων, και το εγκρίνει μέσα σε **δεκαπέντε (15)** ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του.

7.3 Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 145 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει την ημέρα της δημοπρασίας.

Άρθρο 8^ο : ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗΣ – ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ

8.1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει και να αποπερατώσει το έργο σε χρονικό διάστημα **πέντε (5) μηνών**. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του έργου και εφ' όσον αυτό έχει εκτελεστεί σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις και έχει υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες, που προβλέπονται από την σύμβαση, εκδίδεται από την Δ/νουσα υπηρεσία βεβαίωση περατώσεως των εργασιών μετά και την σχετική αναφορά των επιβλεπόντων.

- 8.2. Προβλέπονται τμηματικές παραδόσεις ως εξής:
- Δεν προβλέπονται τμηματικές παραδόσεις
- 8.3. Παράταση της συμβατικής προθεσμίας δεν είναι δυνατόν να δοθεί, παρά μόνο για τους λόγους που αυστηρά προβλέπεται από την νομοθεσία.

Άρθρο 9° : ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ

Ποινικές ρήτρες επιβάλλονται στον Ανάδοχο, για υπαίτια εκ μέρους του υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας κατασκευής του έργου και για τις τυχόν τεθείσες τμηματικές και αποκλειστικές προθεσμίες κατασκευής του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει σήμερα.

Άρθρο 10° : ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Αν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή το νόμο κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία.

Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του αναδόχου αν συντρέχει μια από τις παρακάτω περιπτώσεις (σύμφωνα με το άρθρο 160 του Ν. 4412/2016):

- α) Καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του μηνός από της υπογραφής της συμβάσεως, την έναρξη των εργασιών ή την υποβολή του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση.
- β) Υπερβεί, με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο του μηνός, τον προβλεπόμενο στην σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση της εργοταξιακής του ανάπτυξης.
- γ) Υπερβεί με υπαιτιότητά του, κατά δύο τουλάχιστον μήνες, έστω και μια αποκλειστική προθεσμία του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Κατ' εξαίρεση, αν η εκτέλεση των εργασιών καθυστερεί αλλά ο ανάδοχος έχει ήδη εκτελέσει εργασίες που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) του συμβατικού αντικειμένου, όπως έχει διαμορφωθεί με τις τυχόν υπογραφείσες συμπληρωματικές συμβάσεις, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης των προθεσμιών προς το συμφέρον του έργου έστω κι αν η καθυστέρηση των εργασιών οφείλεται σε υπαιτιότητά του. Η παράταση χορηγείται στην περίπτωση αυτή χωρίς αναθεώρηση τιμών και με επιβολή των προβλεπόμενων στις διατάξεις του άρθρου 148 του Ν.4412/2016 ποινικών ρητρών.
- δ) Οι εργασίες του είναι κατά σύστημα κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Για να κηρυχθεί ο ανάδοχος έκπτωτος για το λόγο αυτό πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μια φορά, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 159 του Ν.4412/2016, για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών του έργου και να έχει απορριφθεί, στα πλαίσια της εφαρμογής των διατάξεων αυτών, η ένσταση του αναδόχου.
- ε) Παρεκκλίνει επανειλημμένα από τα εγκεκριμένα σχέδια ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτή απαιτείται η κοινοποίηση δύο (2) τουλάχιστον σχετικών εγγράφων προειδοποιήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον ανάδοχο.
- Στ) Διαπιστωθεί ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή.

Για τη διαδικασία έκπτωσης ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 160 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 11° : ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- 11.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να δηλώσει την διεύθυνση της έδρας της επιχείρησής του κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, προκειμένου να του κοινοποιούνται τα έγγραφα της Υπηρεσίας.
- 11.2 Κατά την υπογραφή της Σύμβασης κατασκευής του Έργου, ο Ανάδοχος θα πρέπει να δηλώσει στον Εργοδότη τον Αντίκλήτό του, τη διεύθυνση των κεντρικών γραφείων του, καθώς και το

εντεταλμένο προσωπικό που θα βρίσκεται σε αυτά.

Άρθρο 12° : ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- 12.1. Εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, ο Ανάδοχος θα συστήσει γραφείο εργοταξίου, το οποίο και θα διατηρεί σε όλη την διάρκεια του έργου και μέχρι την προσωρινή παραλαβή του.
- 12.2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να στελεχώσει τα γραφεία του στο εργοτάξιο με επιτελείο από ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό αναγκαίο για τη διεύθυνση, παρακολούθηση και εκτέλεση του έργου.
Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει "Μηχανικό Ασφάλειας του Έργου" σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία.
- 12.3. Ο Ανάδοχος δύναται να χρησιμοποιήσει Ελληνικό ή αλλοδαπό προσωπικό, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία. Το αλλοδαπό προσωπικό του Αναδόχου πρέπει να εφοδιαστεί με σχετική άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα με μέριμνα του Αναδόχου και σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική και λοιπή Νομοθεσία.
- 12.4. Όσον αφορά την ανασκαφική και αρχαιολογική έρευνα και τεκμηρίωση, ειδικότερα, βλ. Άρθρο 33 της παρούσας Ε.Σ.Υ.
- 12.5. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελήσει ή δεν ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του άρθρου αυτού, η Υπηρεσία μπορεί, εκτός των άλλων κυρώσεων για αντισυμβατική συμπεριφορά, να του επιβάλει και πρόστιμο μέχρι του διπλασίου της δαπάνης για προσωπικό που, ενώ θα έπρεπε κατά τα ανωτέρω να υπάρχει, ελλείπει. Τούτο δε ανεξάρτητα αν πρόκειται για μόνιμο ή περιστασιακό προσωπικό του Αναδόχου.
- 12.6. Το βραδύτερο σε δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης κατασκευής του Έργου θα αναλάβει τα καθήκοντά του και ο Προϊστάμενος του Εργοταξιακού Γραφείου, για τον οποίο ισχύουν τα παρακάτω:
- α. Για την έγκριση του Προϊσταμένου Μηχανικού, ο Ανάδοχος θα υποβάλει στην Υπηρεσία, πριν από την υπογραφή της Σύμβασης, όλες τις πληροφορίες, πιστοποιητικά και λοιπά λεπτομερή στοιχεία, που πιστοποιούν τα προσόντα και την πείρα του. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα, κατά την απόλυτη κρίση της, να μην δώσει την έγκρισή της για τον προτεινόμενο Μηχανικό, σε περίπτωση κατά την οποία θεωρήσει ότι αυτός δεν έχει τα απαραίτητα προσόντα και πείρα ή δεν είναι κατάλληλος για την παραπάνω θέση.
- β. Ο Προϊστάμενος του Εργοταξιακού Γραφείου θα είναι αποκλειστικής απασχόλησης για το συγκεκριμένο έργο, η δε απουσία του από το εργοτάξιο οφείλει να είναι αιτιολογημένη και να οφείλεται μόνο σε λόγους που έχουν να κάνουν με εκτός εργοταξίου απασχόληση που αφορά στο υπ' όψη έργο.
- γ. Όταν ο Προϊστάμενος του Εργοταξιακού Γραφείου απουσιάζει ως ανωτέρω θα υπάρχει στο εργοτάξιο ο αντικαταστάτης του, που θα είναι Μηχανικός εκ του υπολοίπου προσωπικού και θα έχει εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- δ. Ο Προϊστάμενος του Εργοταξιακού Γραφείου θα είναι πλήρως εξουσιοδοτημένος με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο να εκπροσωπεί τον Ανάδοχο σε όλα τα θέματα του εργοταξίου περιλαμβανομένης της παραλαβής των εντολών, ειδοποιήσεων, οδηγιών ή παρατηρήσεων της Υπηρεσίας επί τόπου του έργου και της υπογραφής κάθε εγγράφου και στοιχείου που η υπογραφή του προβλέπεται επί τόπου του έργου (παραλαβές, επιμετρήσεις, ημερολόγια κ.λ.π.).
- ε. Ο Προϊστάμενος του Εργοταξιακού Γραφείου είναι αρμόδιος για την έντεχνη, άρτια και ασφαλή εκτέλεση των εργασιών και για τη λήψη και εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων προστασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στο έργο, καθώς και κάθε τρίτου. Γι' αυτό ο Προϊστάμενος αυτός πρέπει να υποβάλει στην Υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση, με την οποία να αποδέχεται τον διορισμό του και τις ευθύνες του.

Η Υπηρεσία δύναται, κατά την απόλυτη κρίση της, να ανακαλέσει την έγγραφη έγκρισή της για τον ορισμό οποιουδήποτε από τα παραπάνω πρόσωπα, οπότε ο Ανάδοχος υποχρεούται να το απομακρύνει και να το αντικαταστήσει με άλλο του οποίου ο διορισμός θα υπόκειται επίσης στην έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας.

Επίσης η Υπηρεσία μπορεί να διατάσσει τη στελέχωση του εργοταξίου με πρόσθετο προσωπικό, όταν κατά την κρίση της είναι απαραίτητο.

Ρητά καθορίζεται ότι ο διορισμός των ανωτέρω προσώπων του Αναδόχου σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσει τον τελευταίο από τις ευθύνες του και τις υποχρεώσεις του, ο δε Ανάδοχος παραμένει πάντοτε αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος απέναντι στον Εργοδότη.

Άρθρο 13° : ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΡΓΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΕΝΤΟΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ

- 13.1. Αμέσως μετά την υπογραφή της Εργολαβικής σύμβασης, η Υπηρεσία θα παραδώσει στον Ανάδοχο όλα τα στοιχεία της μελέτης.
- 13.2. Ο Ανάδοχος, πριν από την εφαρμογή της μελέτης, είναι υποχρεωμένος να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων και σε περίπτωση ασυμφωνίας, να ζητήσει έγγραφα και έγκαιρα από τον Εργοδότη τη σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά, παρά μόνο μετά από έγγραφη εντολή του Εργοδότη, αφού σύμφωνα με τη σύμβαση αναλαμβάνει ρητά να εφαρμόσει πιστά τα σχέδια και τα τεύχη της μελέτης του Έργου.
- 13.3. Αν, για σοβαρούς λόγους, ο Ανάδοχος δεν συμφωνεί με οδηγίες και εντολές της Υπηρεσίας, είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει εγγράφως, στο συντομότερο δυνατό χρόνο και πάντως όχι μετά παρέλευση δεκαήμερου, τις απόψεις του προς την Υπηρεσία, υποβάλλοντας συγχρόνως κάθε στοιχείο που τις τεκμηριώνει.
- 13.4. Για κάθε συμπληρωματική λεπτομέρεια ή διευκρίνιση πάνω στα σχέδια ή τα λοιπά συμβατικά στοιχεία, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ζητά έγκαιρα και πάντως πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών, γραπτές οδηγίες από την Υπηρεσία και να συμμορφώνεται απόλυτα προς αυτές. Δεν θα αναγνωρισθεί καμία οδηγία, απόφαση ή εντολή που δόθηκε μόνο προφορικά.
- 13.5. Τυχόν μικρές τροποποιήσεις των Μελετών που θα απαιτηθούν μετά από εντολή της Υπηρεσίας, θα εκπονηθούν από τον Ανάδοχο σε συνεργασία με τους μελετητές με δαπάνες του Αναδόχου.

Άρθρο 14° : ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ - ΛΗΨΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με την περάτωση των εργασιών και πριν από την προσωρινή παραλαβή, να συντάξει, με δαπάνες του, και να παραδώσει, σε τρία (3) αντίγραφα, στην Υπηρεσία τα απαιτούμενα Σχέδια "Ως Κατασκευάστηκε " καθώς και το αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό.

Άρθρο 15° : ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

- 15.1. Στις υποχρεώσεις του Αναδόχου, που περιλαμβάνονται στα Γενικά έξοδα και δεν συνεπάγονται καμία πρόσθετη αμοιβή, εμπεριέχονται:
  - α) Η κατασκευή, τοποθέτηση, συντήρηση σε άριστο επίπεδο καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου και η εν καιρώ καθαίρεση και αποκομιδή όλων των επιπρόσθετων προστατευτικών κατασκευών του εργοταξίου και της προσωρινής σήμανσης κατά το στάδιο της εκτέλεσης του Έργου.
  - β) Οι δαπάνες για την κατασκευή και εγκατάσταση ασφαλούς προσωρινής περίφραξης στα τμήματα που θα εκτελούνται εργασίες, και για όλο το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί, μέχρι την ολοκλήρωση των κατασκευών. Η μορφή και ο τρόπος κατασκευής της ως άνω προσωρινής περίφραξης θα εγκριθεί από την Επίβλεψη.

- 15.2 Ο Ανάδοχος χωρίς καμία πρόσθετη αμοιβή θα πρέπει να λάβει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των παροδίων κτηρίων, καθώς και τα αναγκαία μέτρα ασφάλειας για τους επισκέπτες και το Προσωπικό τους.
- 15.3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δαπάνες του να εξασφαλίσει τους αναγκαίους χώρους εργοταξιακών εγκαταστάσεων. Διευκρινίζεται ότι η Υπηρεσία δεν θα αναγνωρίσει καμία απαίτηση, καθυστέρηση ή τροποποίηση του προγράμματος ή καταβολή αποζημίωσης, που σχετίζονται με τέτοια προβλήματα. Η απόθεση των υλικών των εκσκαφών ή άλλων υλικών θεωρείται αυτονόητο ότι θα γίνεται σε θέσεις που θα υποδεικνύει κάθε φορά η Επίβλεψη.
- 15.4. Ο Ανάδοχος είναι απόλυτα υπεύθυνος για όλες τις απαιτούμενες ενέργειες και κάθε είδους δαπάνη για την έκδοση κάθε είδους αδείας απαραίτητης για την εφαρμογή των σχεδίων και την εκτέλεση του Έργου. Κατά την διαδικασία έκδοσης της αδείας ο Ανάδοχος θα ορίσει ο ίδιος επιβλέποντα μηχανικό έναντι οιασδήποτε αρχής που θα αμοίβεται με δαπάνες του.
- 15.5. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί ο ίδιος στις αναγκαίες ενέργειες για την έγκαιρη ηλεκτροδότηση, υδροδότηση κλπ των εγκαταστάσεων του έργου από τους οργανισμούς κοινής ωφέλειας καθώς και σε όλες τις απαραίτητες επαφές με τους οργανισμούς κοινής ωφέλειας για μετατοπίσεις, συνδέσεις και αποζηλώσεις δικτύων και να υποδεικνύει εγγράφως στον Εργοδότη τις ενέργειες που πρέπει να κάνει αυτός, προσκομίζοντας για υπογραφή τα απαιτούμενα έντυπα αιτήσεων, δηλώσεων κ.λ.π.
- 15.6. Επίσης, θα πρέπει να παρακολουθεί και επισπεύδει κατά το δυνατόν τη διαδικασία της ρευματοδότησης, ειδοποιώντας για όλα εγγράφως τον Εργοδότη και ιδιαίτερα για τις τυχόν παρουσιαζόμενες δυσκολίες και περιπλοκές, υποδεικνύοντας συγχρόνως τις απαραίτητες ενέργειες για την άρση τους.
- 15.7. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, εντός δεκαπέντε ημερών, από την υπογραφή της σύμβασης, στην προσαρμογή του Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και τη σύνταξη Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ)
- 15.8. Ο Ανάδοχος συντάσσει επίσης φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου.

Άρθρο 16° : ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

- 16.1. Στις δαπάνες του Αναδόχου συμπεριλαμβάνονται και οι κατωτέρω ειδικές δαπάνες που βαρύνουν αποκλειστικά αυτόν:
1. Οι δαπάνες οι σχετικές με το εργολαβικό συμφωνητικό.
  2. Αποζημιώσεις ιδιοκτητών, εκμισθωτών ή μισθωτών:
    - α) των περιοχών λήψεως αδρανών και αργών υλικών
    - β) των θέσεων εγκαταστάσεως μηχανημάτων και εργοταξίων γενικά
  3. Οι δαπάνες αποζημιώσεως για οποιοσδήποτε πηγές λήψεως υλικών (αδρανών και λιθίνων υλικών και νερού) καθώς και των οδών προσπελάσεως προς αυτές.
  4. Οι δαπάνες κατασκευής και τοποθέτησης Πινακίδων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και αναμνηστικών Πινακίδων μετά την ολοκλήρωση του, σύμφωνα με προδιαγραφές, που θα υποδείξει η Προϊσταμένη Αρχή.
- 16.2. Οίκοθεν νοείται ότι σε περίπτωση ζημιών ή ατυχημάτων κατά την εκτέλεση του έργου και την παραγωγή και μεταφορά υλικών, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για κάθε ζημιά ή ατύχημα. Η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει ευθύνη ή υποχρέωση να καταβάλει αποζημιώσεις για τις ανωτέρω αιτίες.
- 16.3. Οι πρόσθετες δαπάνες και επιβαρύνσεις, οι οποίες τυχόν προκύπτουν κατά το στάδιο εκτέλεσης των εργασιών από την ανάγκη εκμεταλλεύσεως πηγών λήψεως υλικών, θα βαρύνουν τον

Ανάδοχο.

Άρθρο 17° : ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΚΑΙ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- 17.1. Για την εξασφάλιση του απαιτούμενου ρυθμού προόδου του Έργου και την τήρηση των συμβατικών προθεσμιών με τα αναγκαία περιθώρια προς κάλυψη απρόβλεπτων δυσχερειών, ο Ανάδοχος οφείλει όταν και όπου απαιτείται να χρησιμοποιεί περισσότερες της μιας βάρδιες εργασίας, να εφαρμόζει υπερωριακή ή νυκτερινή εργασία και να προβαίνει σε ενίσχυση του εξοπλισμού και των εργοταξιακών εγκαταστάσεών του.
- 17.2. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να ζητήσει πρόσθετη αποζημίωση για οποιοσδήποτε επιβαρύνσεις του προκαλούμενες από την ανωτέρω αύξηση σε εργατικά, εξοπλισμό, υλικά, καύσιμα, κ.λ.π. έστω και αν τέτοια αύξηση (σε βάρδιες, ώρες εργασίας, εξοπλισμού, εγκαταστάσεις) είναι πέραν των προβλέψεων του εγκριθέντος από τον Εργοδότη Προγράμματος Εκτέλεσης Εργασιών.
- 17.3. Ο Ανάδοχος οφείλει να γνωστοποιεί εγκαίρως στην Υπηρεσία, εγγράφως, οποιαδήποτε αλλαγή στις ώρες εργασίας (χρησιμοποίηση νυκτερινής βάρδιας, εργασία κατά τις Κυριακές και εορτές κ.λ.π.), καθώς και αλλαγές στο κύριο μηχανικό εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις του.
- 17.4. Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις προβλεπόμενες από την κείμενη Νομοθεσία διατάξεις ως προς νυκτερινή και υπερωριακή εργασία (π.χ. αποζημιώσεις προσωπικού, μέτρα ασφαλείας κ.λ.π.).
- 17.4.1 Εφ' όσον καθίσταται αναγκαίο κατά την κρίση της Υπηρεσίας να εκτελέσει εργασία νυκτερινή, υπερωριακή ή κατά τις Κυριακές και εορτές, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται προς τις εντολές της Υπηρεσίας για την εκτέλεση, με δαπάνες του, των παρά πάνω εργασιών.
- 17.5 Ο Ανάδοχος έχει επίσης την υποχρέωση να οργανώσει το εργοτάξιο κατά τέτοιο τρόπο, και ει δυνατόν εντός του χρονοδιαγράμματος και του προϋπολογισμού, ούτως ώστε να χρησιμοποιηθούν νυκτερινά συνεργεία και συνεργεία αργιών, με στόχο η ενόχληση καταστημάτων και η διακοπή κυκλοφορίας να περιοριστεί στο ελάχιστο.
- 17.6 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις του εργοδότη σχετικά με θέματα τμηματικής εκτέλεσης των εργασιών, διακοπές κατά τις περιόδους που θα του υποδειχθούν, καθώς και ανάπτυξη του εργοταξίου σε περισσότερα του ενός μέτωπα ανάλογα με τον προγραμματισμό των εργασιών

Άρθρο 18° : ΔΡΟΜΟΙ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗΣ - ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

- 18.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση, της σχετικής δαπάνης περιλαμβανομένης στο ποσοστό γενικών εξόδων, οφέλους κ.λ.π., να τηρήσει τα παρακάτω:
  - 18.1.1. Κατά τις μεταφορές των διαφόρων υλικών θα χρησιμοποιήσει μόνο τους υφισταμένους δρόμους ή, κατόπιν οδηγιών του Εργοδότη, προσωρινούς δρόμους, ή θα κατασκευάζει προσπελάσεις εφ' όσον το επιτρέπει ο Εργοδότης. Σε καμία περίπτωση δεν θα παρακλωύει, έστω και περιστασιακά, την κυκλοφορία σε αυτούς.
  - 18.1.2. Όσον αφορά στους εν λειτουργία δρόμους, ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι δεν μπορεί να κυκλοφορήσει όχημα βάρους μεγαλύτερου εκείνου για το οποίο έχει υπολογιστεί η αντοχή του οδοστρώματος. Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η διέλευση βαρέων οχημάτων ή μηχανημάτων, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, ύστερα από συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές, να κάνει τις αναγκαίες ενισχύσεις ή/και να εξασφαλίσει οποιοδήποτε άλλο τρόπο διαβάσεως. Οποιοσδήποτε, εφ' όσον κάνει χρήση τέτοιων οδών (εντός των ανωτέρω περιορισμών), υποχρεούται στη συντήρηση των δρόμων αυτών καθ' όλη τη διάρκεια της πλήρους εκτελέσεως της συμβάσεως, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση εκ μέρους του Δημοσίου.
  - 18.1.3. Οίκοθεν νοείται, ότι σε κάθε περίπτωση κατά την εκτέλεση του έργου και την παραγωγή - μεταφορά υλικών, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για κάθε ζημιά ή ατύχημα. Η Υπηρεσία δεν

αναλαμβάνει ευθύνη ή υποχρέωση για καταβολή δαπανών ή αποζημιώσεων για τις παραπάνω αιτίες.

- 18.1.4. Στην περίπτωση που απαιτηθούν χωματουργικές εργασίες και τεχνικά έργα προσωρινής χρήσεως για τη διαμόρφωση των εργοταξιακών χώρων και την εν γένει κάλυψη κατασκευαστικών αναγκών, οι δαπάνες θα επιβαρύνουν τον Ανάδοχο. Επίσης η κατασκευή των πάσης φύσεως οδών προσπελάσεως βαρύνει τον Ανάδοχο.
- 18.2. Ο Ανάδοχος οφείλει, σύμφωνα με τα συμβατικά στοιχεία της μελέτης, να εξασφαλίσει επιπλέον τα παρακάτω:
  - 18.2.1. Σε κατάλληλα σημεία τα οποία θα υποδείξει η Υπηρεσία θα τοποθετήσει πινακίδες με την επωνυμία και τα λοιπά στοιχεία του Έργου
  - 18.2.2. Να κατασκευάσει συμπαγή προστατευτικά στηθαία ασφαλείας, της εγκρίσεως της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, σε όποιες περιοχές κινούνται πεζοί σε άμεση γεινίαση με το χώρο του εργοταξίου, είτε στην περιφέρεια είτε το εσωτερικό του χώρου. Η εργοταξιακή αυτή περιφράξη θα είναι μορφής και τύπου που θα καθοριστεί από τον Εργοδότη.

Άρθρο 19° : ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Ή ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ

- 19.1. Ο Ανάδοχος οφείλει, κατά την εκτέλεση του Έργου, να ακολουθήσει τα προβλεπόμενα για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 19.2. Ο Ανάδοχος πρέπει να διευκολύνει τη διέλευση άλλων εργοληπτών ή εργατικού προσωπικού που εκτελούν έργα του Εργοδότη ή άλλων κρατικών Υπηρεσιών.
- 19.3. Ο Ανάδοχος πρέπει να οργανώσει τα συνεργεία του κατά τις Διατάξεις των περί Εργατών και Εργασίας Νομοθεσίας και να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε η εργασία να εκτελείται μεθοδικά για αποφυγή αμέσων ή έμμεσων ζημιών ή ατυχημάτων ή προκλήσεως πλημμυρών. Ο Εργοδότης δεν αναλαμβάνει ευθύνη ή υποχρέωση για καταβολή αποζημιώσεων για τις παραπάνω αιτίες.
- 19.4. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών που δεν συμπεριλαμβάνονται στη σύμβασή του, από άλλους εργολήπτες που έχει εγκαταστήσει ο κύριος του Έργου ή διάφορες ΔΕΚΟ (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ κλπ), να διευκολύνει την εκτέλεσή τους με τα μέσα που διαθέτει και να ρυθμίζει την εκτέλεση των εκτελουμένων απ' αυτόν εργασιών ούτως ώστε να μην παρεμποδίζεται η εκτέλεση εργασιών από τον κύριο του Έργου ή άλλους εργολήπτες.

Άρθρο 20° : ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- 20.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, πριν από την παράδοση για χρήση τμήματος του έργου, ή του όλου έργου, μετά την περαίωση του, ν' αφαιρέσει και ν' απομακρύνει από όλους τους χώρους του εργοταξίου και των γύρω δρόμων κάθε προσωρινή εγκατάσταση, απορρίμματα, μηχανήματα, εργαλεία, ικριώματα, προσωρινές κατασκευές και περιφράγματα πλεονάζοντα, χρήσιμα ή άχρηστα υλικά, να καθαρίσει με ειδικευμένο προσωπικό όλους τους χώρους του εργοταξίου ώστε να τους παραδώσει απολύτως καθαρούς και γενικά να μεριμνήσει για ό,τι απαιτείται, ούτως ώστε το Έργο να παραδοθεί καθ' όλα έτοιμο για χρήση και λειτουργία.
- 20.2. Αν μετά από έγγραφη εντολή της Υπηρεσίας, ο Ανάδοχος δεν εκτελέσει τις παραπάνω εργασίες μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της εντολής, οι εργασίες αυτές εκτελούνται σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου, της δαπάνης και της εν γένει αποζημίωσης εκ της προκληθείσης ανωμαλίας παρακρατούμενης από την αμέσως επόμενη πληρωμή.

Άρθρο 21° : ΧΡΟΝΟΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Ο Ανάδοχος υποχρεούται (περιλαμβάνεται στην τιμή της προσφοράς του) να συντηρεί δωρεάν όλες τις εργασίες που θα εκτελεστούν επί δεκαπέντε (15) μήνες από τη βεβαιωμένη περαίωση του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 171 του Ν.4412/2016, όπως αυτό ισχύει σήμερα. Στην περίπτωση ζημιών από ανωτέρα βία ή άλλη αιτία, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβεί σε αποκατάσταση και αποζημιώνεται κατά τις διατάξεις του άρθ. 157 του Ν.4412/2016, όπως αυτό ισχύει σήμερα.

Κατά το χρόνο της εγγύησης ο Ανάδοχος οφείλει να επιθεωρεί κατά τακτικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις και να τις διατηρεί σε άριστη κατάσταση, χωρίς πρόσθετη αμοιβή γι' αυτό. Σε περίπτωση που δεν επανορθώσει βλάβη ή ζημία για την οποία ευθύνεται ο ίδιος, μέσα στην προθεσμία που θα του οριστεί για το σκοπό αυτό, ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να εκτελέσει την επανόρθωση αυτή απ' ευθείας, σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

Ο χρόνος εγγύησης αρχίζει από τη βεβαιωμένη περαίωση των εργασιών, αν μέσα σε δύο μήνες απ' αυτήν υποβληθεί από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση, αλλιώς από την ημερομηνία που υποβλήθηκε ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο συντάχθηκε η τελική επιμέτρηση.

Άρθρο 22° : ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ – ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα τηρείται ημερολόγιο έργου, σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν.4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 65 του ν. 4872/21.

Άρθρο 23° : ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Για τον τρόπο επιμέτρησης των διαφόρων εργασιών ισχύουν αυτά που ορίζονται στα συμβατικά τεύχη, τα τιμολόγια της εργολαβίας, την Τεχνική Περιγραφή, τις Προδιαγραφές τα λοιπά τεύχη Δημοπράτησης κατά την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 24° : ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΑΦΑΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- 24.1 Τα πρωτόκολλα αφανών εργασιών πρέπει να συντάσσονται κατά την εκτέλεση των εργασιών αυτών.
- 24.2 Για τη διοίκηση του έργου έχουν γενική εφαρμογή το άρθρο 136 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα.

Άρθρο 25° : ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- 25.1. Για την πληρωμή κάθε είδους ημερομισθίων θα λαμβάνονται υπόψη τα εκάστοτε ισχύοντα ημερομίσθια του ΙΚΑ. Ο αριθμός των ωρών εργασίας θα πιστοποιείται από την επίβλεψη και θα αναγράφεται αναλυτικά στο ημερολόγιο το έργου
- 25.2 Η πληρωμή των απολογιστικών δαπανών για την διαχείριση των στερεών αποβλήτων θα γίνεται αφού προσκομιστούν αποδεικτικά ζυγολόγια από τον αδειοδοτημένο χώρο υποδοχής.

Άρθρο 26° : ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ - ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ

- 26.1 Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από **ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ** και οι πληρωμές του Αναδόχου θα υπόκεινται σε όλες τις προβλεπόμενες για τα έργα αυτά κρατήσεις.
- 26.2 Στην παρούσα εργολαβία ισχύει εργολαβικό ποσοστό 18% για την αξία των εργασιών που εκτελούνται.

- 26.3. Για τις διάφορες ασφαλιστικές εισφορές (ΙΚΑ, ΤΕΑΕΔΞΕ, κ.λ.π.) του Εργοδότη επί των ημερομισθίων των απολογιστικών εργασιών, ο Ανάδοχος καταβάλλει για λογαριασμό της Υπηρεσίας το ανάλογο ποσόν το οποίο του αποδίδεται με πιστοποίηση χωρίς εργολαβικό ποσοστό. Για αξία υλικών που τυχόν θα χορηγήσει η Υπηρεσία στον Ανάδοχο, δεν καταβάλλεται εργολαβικό ποσοστό.

Άρθρο 27° : ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- 27.1 Οι λογαριασμοί συντάσσονται και υπογράφονται από τον Ανάδοχο και υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία στα απαιτούμενα αντίτυπα κατά χρονικά διαστήματα, όχι μικρότερα του ενός (1) μήνα. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μετά τον έλεγχο τους εγκρίνει.
- 27.2 Οι πληρωμές των ως άνω εγκεκριμένων εργασιών γίνονται εντός διαστήματος ενός μηνός από την ημερομηνία εγκρίσεως τους.

Άρθρο 28° : ΓΝΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- 28.1 Η υπογραφή της σύμβασης αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι ο Ανάδοχος:
- α. εκτίμησε δεόντως και έλαβε υπόψη του την ιδιαιτερότητα, τη σπουδαιότητα και τη σοβαρότητα του Έργου. Οι παράγοντες αυτοί είναι ουσιώδεις και χαρακτηρίζουν το Έργο τόσο στην εν γένει οργάνωση όσο και την ποιότητα και εμφάνιση των κατασκευών.
  - β. έλαβε υπόψη του τις ειδικές απαιτήσεις εκτέλεσης των Εργασιών και λειτουργίας του εργοταξίου.
  - γ. έλαβε υπόψη του τις δυσχέρειες λειτουργίας του εργοταξίου από πλευράς κυκλοφοριακής, καθώς επίσης και τις ειδικές ανάγκες ρύθμισης της κυκλοφορίας στις περιμετρικές οδούς για τη χωρίς εμπόδια διευκόλυνση των οχημάτων και την εν γένει απρόσκοπτη λειτουργία της περιοχής.
  - δ. έχει εξετάσει και διερευνήσει πλήρως τη μελέτη του Έργου, έχει επισκεφθεί και ελέγξει πλήρως τη φύση και την τοποθεσία του Έργου και έχει πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών της κατασκευής του, κυρίως σε ό,τι αφορά τις πάσης φύσης πηγές λήψης υλικών, τις θέσεις της προσωρινής και οριστικής απόθεσης των προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, τη διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, τη δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού προσωπικού γενικά, καθώς και την εξασφάλιση νερού, ηλεκτρικού ρεύματος και οδών προσπέλασης.
- 28.2. Επίσης εξυπακούεται, ότι ο Ανάδοχος έχει πλήρη γνώση της διαμόρφωσης και της κατάστασης του εδάφους, του είδους και της ποιότητας των κατάλληλων και εκμεταλλεύσιμων υλικών που βρίσκονται στην περιοχή, των μέσων (μηχανημάτων, υλικών και υπηρεσιών), που θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την εκτέλεση των εργασιών, την πιθανότητα απαγόρευσης χρήσης ορισμένων μηχανημάτων και όλων των άλλων παραγόντων που είναι δυνατόν να επηρεάσουν με οποιοδήποτε τρόπο τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος τους.
- 28.3. Η παράλειψη του Αναδόχου να ενημερωθεί με κάθε δυνατή πληροφορία σε ό,τι αφορά τους όρους της Σύμβασης δεν τον απαλλάσσει από τις ευθύνες του για πλήρη συμμόρφωση προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Άρθρο 29° : ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ - ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

- 29.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαρίζει στο ΙΚΑ και στα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία όλο το προσωπικό που θα απασχολεί ο ίδιος ή οι υπεργολάβοι του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- 29.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει σε ασφαλιστική εταιρεία, τα αυτοκίνητα που θα χρησιμοποιήσει στο έργο, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. Διευκρινίζεται ότι σε καμία περίπτωση, ούτε ακόμη σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή ατυχήματος, δεν δικαιούται ο Ανάδοχος να διεκδικήσει από τον κύριο του Έργου αποζημίωση για τυχόν ζημιά ή ολική απώλεια μηχανήματος.

Άρθρο 30° : ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ - ΖΗΜΙΕΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΕ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- 30.1 Κάθε είδους εργασίες, όπως εργασίες εκσκαφών, κατασκευής τεχνικών έργων, οδοστρώσας κ.λ.π. θα πρέπει να εκτελούνται με ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις κάθε φύσης οι οποίες παραμένουν σε λειτουργία. Τέτοιες εγκαταστάσεις είναι τα δίκτυα κοινωφελών οργανισμών όπως δίκτυα τροφοδοτικά ή διανομής ηλεκτρικού, νερού, τηλεφωνοδότησης κ.λ.π. και τα οποία για συντομία ονομάζονται δίκτυα Ο.Κ.Ω. Η επιζητούμενη ιδιαίτερη προσοχή, αποσκοπεί στο να αποφευχθούν ζημιές, ατυχήματα, βλάβες, δυσλειτουργίες, κ.λ.π. για τις οποίες ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος. Διευκρινίζεται εξάλλου ότι τα υφιστάμενα δίκτυα πάσης φύσεως θα παραμείνουν σε λειτουργία και θα διακόπτονται μόνον όταν θα έχει προηγηθεί νέα σύνδεση.
- 30.2. Ο Ανάδοχος πρέπει να λάβει υπόψη του ότι σε μερικά τμήματα της περιοχής κατάληψης των έργων ή/και κοντά σ' αυτά βρίσκονται στύλοι της ΔΕΗ και του ΟΤΕ, σωλήνες ύδρευσης κ.λ.π. Θα παραστεί ανάγκη επομένως, παράλληλα με τις εργασίες κατασκευής των έργων που θα εκτελούνται απ' αυτόν, να εκτελεσθούν από Εταιρίες ή Οργανισμούς ή Υπηρεσίες ή και τον ίδιο και εργασίες για την μετατόπιση στύλων ή την απομάκρυνση γραμμών κ.λ.π.
- 30.3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να οχλεί τις παραπάνω Εταιρείες, Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας κ.λ.π. για την επίσπευση της απομάκρυνσης των πιο πάνω εμποδίων, να διευκολύνει απροφάσιστα την εκτέλεση των εργασιών αυτών, χωρίς να προβάλλει καμία αξίωση αποζημίωσης για καθυστερήσεις ή δυσχέρειες που παρουσιάζονται στο κυρίως έργο του από την εκτέλεση των παράλληλων αυτών εργασιών. Αντίθετα, αυτός οφείλει κατά την εκτέλεση των έργων να λάβει όλα τα μέτρα για να αποφευχθούν βλάβες στις εγκαταστάσεις των πιο πάνω Εταιρειών, Ο.Κ.Ω. κλπ.

Σε περίπτωση που τυχόν συμβούν τέτοιες βλάβες, θα βαρύνουν οπωσδήποτε τον Ανάδοχο.

Άρθρο 31° : ΒΛΑΒΕΣ ΚΑΙ ΦΘΟΡΕΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑ

- 31.1. Οποιαδήποτε φθορά ή ζημία που θα προκληθεί από υπαιτιότητα του Αναδόχου, σε οποιαδήποτε κατασκευή, βαρύνει τον Ανάδοχο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να την αποκαταστήσει και να επαναφέρει τις κατασκευές που υπέστησαν τη ζημία ή τη φθορά στην προτέρα τους κατάσταση.
- 31.2. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση από τον κύριο του Έργου για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στα έργα, για οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημία του που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του, ή σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, εκτός από τις περιπτώσεις υπαιτιότητας του φορέα κατασκευής του έργου ή ανωτέρας βίας. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις βλάβες που τον βαρύνουν με δικές του δαπάνες.
- 31.3. Για τους παραπάνω λόγους και προς αποφυγήν φθορών σε περατωμένες κατασκευές στο Έργο, θα πρέπει ο Ανάδοχος να λάβει μέτρα προστασίας των κατασκευών αυτών μέχρι την παραλαβή του έργου.
- 31.4. Οποιαδήποτε ζημία που προέρχεται από οποιαδήποτε αιτία ή δολιοφθορά κατά την διάρκεια της εργολαβίας, πλην ανωτέρας βίας, βαρύνει τον Ανάδοχο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος και να την αποκαταστήσει. Επίσης, ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για ζημιές και καταστροφές που θα οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες, έστω και αν είναι εξαιρετικά σπάνιας εμφάνισης (π.χ. πλημμύρες - θύελλες, κ.λ.π.).
- 31.5. Οποιασδήποτε φύσης δυστυχήματα ή ζημιές στο προσωπικό του Αναδόχου ή σε τρίτους ή και σε περιουσίες τρίτων που οφείλονται σε αμέλεια ή υπαιτιότητα του προσωπικού του Αναδόχου, βαρύνουν αποκλειστικά και μόνο τον Ανάδοχο. Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει κατά την εκτέλεση των Έργων όλα τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας που επιβάλλονται από τα Π.Δ. 447/75 (ΦΕΚ

142/17.7.75), Π.Δ. 778/80 (ΦΕΚ 193 Α/26.8.80) και 1073/81/(ΦΕΚ 260Α/16.9.81) και όποια άλλα διατάγματα έχουν εκδοθεί πρόσφατα, καθώς και κάθε άλλο μέτρο που αναφέρεται στους διεθνείς κανονισμούς πρόληψης ατυχημάτων.

Άρθρο 32° : ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

- 32.1. Σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 β) του ν.4412/2016, για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η προσκόμιση από τον Ανάδοχο εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. και κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της σύμβασης. Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης θα είναι σύμφωνη προς τα οριζόμενα στο σχετικό άρθρο της διακήρυξης του εν λόγω έργου. Η εγγύηση συμπληρώνεται με κρατήσεις 5% σε κάθε λογαριασμό που μπορούν επίσης να αντικατασταθούν με ισόποση εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 302 του Ν.4412/2016.ο Ανάδοχος οφείλει να εκτελέσει τα διάφορα έργα με όλους τους κανόνες της τέχνης και σύμφωνα προς τις διατάξεις της παρούσας Ε.Σ.Υ., τα σχέδια της μελέτης, τις σχετικές προδιαγραφές και τα λοιπά εγκεκριμένα συμβατικά τεύχη. Ο Ανάδοχος φέρει ακεραία την ευθύνη της καλής εκτέλεσης όλων των έργων.
- 32.3. Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες διατάξεις, τόσο για την σύνταξη και εφαρμογή της μελέτης, όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος, και οποιοσδήποτε έλεγχος ασκηθεί από την Υπηρεσία δεν τον απαλλάσσει καθόλου από την ευθύνη του.
- 32.4. Ο Ανάδοχος είναι εξ ολοκλήρου μόνος υπεύθυνος για την εκλογή και χρησιμοποίηση των απαραίτητων υλικών για τα οποία απαιτείται έγκριση της Υπηρεσίας, χωρίς πάλι η έγκριση αυτή να τον απαλλάσσει από τις κατά Νόμον ευθύνες του.
- 32.5. Ο Ανάδοχος οφείλει να εκτελέσει το έργο σύμφωνα με τα γενικά και λεπτομερειακά σχέδια της μελέτης και με τυχόν συμπληρωματικά σχέδια που θα προκύψουν κατά το στάδιο της κατασκευής. Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του, ότι για τυχόν τροποποιήσεις της μελέτης που θα γίνουν τελικά δεκτές από την Υπηρεσία, δεν δικαιούται καμία ιδιαίτερη αμοιβή μελέτης έστω και αν από τις τροποποιήσεις αυτές προκύπτει οικονομικό όφελος για τον Εργοδότη.
- 32.6. Σε περίπτωση σύναψης υπεργολαβίας, ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 58 & 131 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 33° : ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Λόγω της φυσιολογίας του έργου δεν απαιτείται άδεια από την αρχαιολογική υπηρεσία.

Άρθρο 34° : ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Ο Ανάδοχος υποχρεούται με μέριμνα και δαπάνες του μέσα σε ένα (1) μήνα από την εγκατάστασή του, να τοποθετήσει μία (1) πινακίδα Δημοσιότητας για το έργο, σύμφωνα με τα υποδείγματα που θα του χορηγήσει η Υπηρεσία βάσει των Οδηγιών περί δημοσιότητας χρηματοδοτούμενων έργων των Οδηγιών από την Ε.Ε. (Κανονισμός 1159/2000) και στη θέση που θα του υποδειχτεί, προκειμένου να διασφαλίζεται η δημοσιότητα περί συγχρηματοδότησης στο έργο.

Σε περίπτωση που δεν τοποθετηθεί η εν λόγω πινακίδα στην προθεσμία που ορίζεται, ο Ανάδοχος υπόκειται σε ποινική ρήτρα 1.200 ευρώ που δεν αίρεται και η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα φροντίσει για την τοποθέτησή της σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

Άρθρο 35° : ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟΥ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στο κονδύλιο αυτό περιλαμβάνονται οι δαπάνες που δύνανται να πληρωθούν εκ του κονδυλίου τούτου, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.

Δεν περιλαμβάνονται και δεν δύνανται να πληρωθούν δαπάνες για εργασίες μετατόπισης δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφελείας , αρχαιολογικές έρευνες , δαπάνη απαλλοτριώσεων , μελέτες κλπ.

Άρθρο 36° : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η χρηματοδότηση της παρούσας σύμβασης θα γίνει από **ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**. Υποχρεωτικά τηρούνται όλοι οι ισχύοντες Νόμοι, Κανονισμοί και Οδηγίες περί εκτέλεσης και διαχείρισης Έργων.

Άρθρο 37° : ΕΛΕΓΧΟΙ

ο Ανάδοχος υποχρεούται να δέχεται ελέγχους από τα αρμόδια ορισμένα όργανα όπως αυτά προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί εκτέλεσης και διαχείρισης έργων.

ΑΡΘΡΟ 38° : ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ.7),

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ.7),

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27- 11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ.7),

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

- α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.
- β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν. 4412/2016 (αρ. 138 παρ.7),
- γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).
- δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ

ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ. 7).

- ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ). Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5- 7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν. 4412/2016 (αρ. 138 παρ.7)

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

- α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
- β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους: Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).
- γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α΄ του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/2016 αρ. (170 και 172).

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του Σ ΑΥ και την κατάρτιση του Φ ΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

δ. Σ τα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των: τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1). Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β). Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχ/κούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α. Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας:

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφράξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περιφράξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)
- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »
- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.IVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβασής, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν: α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες: Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.IV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
  2. Άδεια κυκλοφορίας
  3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
  4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1). Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).
7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5.Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις :

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑΦ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11),ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής: ΥΑΦ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

5.3 Ικριώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99,.104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.) Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.) ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.ΙΙΙ), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθέτηματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»			
<u>Α. ΝΟΜΟΙ</u>			
Ν. 495/76	ΦΕΚ 337/Α/76	Π. Δ. 395/94	ΦΕΚ 220/Α/94
Ν. 1396/83	ΦΕΚ 126/Α/83	Π. Δ. 396/94	ΦΕΚ 220/Α/94
Ν. 1430/84	ΦΕΚ 49/Α/84	Π. Δ. 397/94	ΦΕΚ 221/Α/94
Ν. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/Α/93	Π. Δ. 105/95	ΦΕΚ 67/Α/95
Ν. 2696/99	ΦΕΚ 57/Α/99	Π. Δ. 455/95	ΦΕΚ 268/Α/95
Ν. 3542/07	ΦΕΚ 50/Α/07	Π. Δ. 305/96	ΦΕΚ 212/Α/96
Ν. 3669/08	ΦΕΚ 116/Α/08	Π. Δ. 89/99	ΦΕΚ 94/Α/99
Ν. 3850/10	ΦΕΚ 84/Α/10	Π. Δ. 304/00	ΦΕΚ 241/Α/00
Ν. 4030/12	ΦΕΚ 249/Α/12	Π. Δ. 155/04	ΦΕΚ 121/Α/04
		Π. Δ. 176/05	ΦΕΚ 227/Α/05
		Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 159/Α/06
		Π. Δ. 2/06	ΦΕΚ 268/Α/06
		Π. Δ. 212/06	ΦΕΚ 212/Α/06
		Π. Δ. 82/10	ΦΕΚ 145/Α/10
		Π. Δ. 57/10	ΦΕΚ 97/Α/10
<u>Β. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ</u>		<u>Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>	
Π. Δ. 413/77	ΦΕΚ 128/Α/77	ΥΑ 130646/84	ΦΕΚ 154/Β/84
Π. Δ. 95/78	ΦΕΚ 20/Α/78	ΚΥΑ 3329/89	ΦΕΚ 132/Β/89
Π. Δ. 216/78	ΦΕΚ 47/Α/78	ΚΥΑ 8243/1113/91	ΦΕΚ 138/Β/91
Π. Δ. 778/80	ΦΕΚ 193/Α/80	ΚΥΑ αρ.οικ.Β.4373/1205/93	ΦΕΚ 187/Β/93
Π. Δ. 1073/81	ΦΕΚ 260/Α/81	ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93	ΦΕΚ 765/Β/93
Π. Δ. 225/89	ΦΕΚ 106/Α/89		
Π. Δ. 31/90	ΦΕΚ 31/Α/90		
Π. Δ. 70/90	ΦΕΚ 31/Α/90		
Π. Δ. 85/91	ΦΕΚ 38/Α/91		
Π. Δ. 499/91	ΦΕΚ 180/Α/91		

<u>ΓΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>	<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>	<u>Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ</u>	
ΚΥΑ αρ. 8881/94	ΦΕΚ 450/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ Π/208/12-9-03
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/Β/93	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/ οικ/215/31-3-08
ΥΑ 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΡ.ΠΡ. 10201/12 ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/Β/94		
ΥΑ 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/Β/95		
ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/Β/95		
ΥΑ Φ.6.9/25066/1183/96	ΦΕΚ 1035/Β/96		
Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97	ΦΕΚ 113/Β/97		
ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99	ΦΕΚ 967/Β/99		
ΚΥΑαρ.οικ.15085/593/03	ΦΕΚ 1186/Β/03		
ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03	ΦΕΚ 708/Β/03		
ΚΥΑ αρ.6952/11	ΦΕΚ 420/Β/11		
ΥΑ 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89		
ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/Β/00		
ΥΑ αρ. οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/Β/00		
ΥΑ ΔΕΕΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/Β/03		
ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/Β/11		
ΥΑ 21017/84/09	ΦΕΚ 1287/Β/09		
Πυροσβεστική Διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	ΦΕΚ 155/Β/96		

Κως, 14 / 03 / 2023

Ο Συντάξας

Σαράντος Βασίλειος
Πολιτικός Μηχανικός

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Προϊστάμενος
Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών

Νεκτάριος Γεωργαντής
MSc Μηχανικός Πληροφορικής & Η/Υ